

1.

Miten tietosuojalainsäädäntö on uudistunut vuonna 2018 (kerro vain keskeiset muutokset sääntelyssä, uudistusten yksityiskohtaista sisältöä ei tarvitse kuvata)? Mitkä ovat vakuutusyhtiöiden kannalta keskeisimpiä henkilötietojen käsittelyn oikeuttavia tilanteita?

Vast. Vakuutuslainsäädäntö, s. 359, luku 6.1.2.

(10 p)

2.

Henkivakuutusyhtiö Vega tarjoaa asiakkailleen sijoitusvakuutuksia.

- a) Mitä yhtiön on selvitettävä vakuutustarpeesta, ja mitä tietoja annettava vakuutuksen hakijalle ennen sopimuksen tekemistä?
- b) Miten yhtiön on arvioitava vakuutuksen asianmukaisuutta ja soveltuvuutta?
- c) Mitä tietoja yhtiön on annettava vakuutuksenottajalle vakuutuksen voimassaoloaikana?

- a) VSL 2 luku 4b ja 5 pykälät (4 pistettä)
- b) VSL 2 luku 5c pykälä (4 pistettä)
- c) VSL 2 luku 7 pykälä (2 pistettä)

(10 p)

3.

Ovatko seuraavat väittämät ORSA:sta (Own Risk and Solvency Assesment, riski- ja vakavaraisuusarvio) oikein vai väärin? Perustele vastauksesi lyhyesti

- a) Vakuutusyriytysten ORSA:t ovat keskenään hyvin samankaltaisia.
- b) ORSAn lopputulos on vakavaraisuuspääomavaatimus eli SCR.
- c) Valvoja voi määrätä lisäpääomavaatimuksen ORSA:n perusteella.
- d) ORSA on ainoastaan viranomaisraportti.
- e) ORSAssa tulee tarkastella vakavaraisuusaseman kehittymistä täsmälleen samoin oletuksin kuin pääomavaatimusten (SCR, MCR) laskenta tehdään.

Vakuutustalous 11, VYL 12-12a luvut

(10 p)

4.

Aktuaari Jessica Jyrä on saanut mainetta nopeasti tuloksia aikaansaavana muutosjohtajana ja on työskennellyt jonkin aikaa suuressa vakuutusyhtiössä GlobalGiant vetämässä aktuaaritoiminnon modernisointiprojektia. Jessican innovatiiviset ideat ja reippaat otteet ovat herättäneet muutosvastarintaa organisaatiossa, ja suurin osa Jessican osaston osaavimmista ja kokeneimmista työntekijöistä on joko eronnut tai erotettu. Tilalle on palkattu hieman kokemattompia henkilöitä. Jessica on myös ottanut käyttöön kuuminta hottia olevat uudet laskentamenetelmät, joita juuri mikään muu vakuutusyhtiö ei ole vielä uskaltanut ottaa käyttöön, koska niistä ei vielä ole juurikaan kokemusta. Jessican melko tuntemattomasta tiedejulkaisusta lukeman yksittäisen artikkelin ja siitä erääseen aktuaarialan ammattilehteen kirjoitetun lyhyen jutun väitteiden perusteella nämä ovat kuitenkin tulevaisuuden state-of-the-art menetelmät, ja Jessica haluaa käyttää huomisen menetelmiä jo tänään. Vanhojen menetelmien ja järjestelmien käytöstä on luovuttu kokonaan ja tarvittavat lisenssit on irtisanottu, sillä Jessican mukaan uudistuminen ei onnistu, jos annetaan mahdollisuus kuitenkin käyttää vanhoja tapoja. Alkaa kuitenkin vahvasti nyt vaikuttaa siltä, että radikaali uudistus on johtanut siihen, että vakuutusmaksujen ja vastuuvelan luotettava laskenta ei tällä hetkellä ole mahdollista. Jessica ei kuitenkaan halua pilata hyvää muutospöhinää kertomalla johdolle näistä haasteista, sillä Jessica on palkannut mielestään hyviä, innovatiivisia tyyppejä, jotka varmasti keksivät jotain viime hetkellä. Näin nämä henkilöt ainakin vakuuttavat Jessicalle, ja heidän raportointiin liittyvät määräykset ja käytettävät järjestelmät tuntevat, Jessica on suurten linjojen ja visioiden nainen eikä hänen mielestään tarvitse kaikkia raporttinnikkarien nippelitietoja, kuten vaikkapa raportointistandardeja, hallita.

Jessicalla on päivätyönsä lisäksi oma osakeyhtiö, jonka kautta Jessica tarjoaa vakuutusmatemaattisia konsulttipalveluja. Jessica on saanut toimeksiannon nykyisen työnantajansa kanssa kilpailevalta paikalliselta pienemmältä vakuutusyhtiöltä LocalDwarf, jonka hallitus toivoo selvitystä yhtiön vakuutuskannan kannattavuudesta, koska pohtii, jatketaanko toimintaa itsenäisenä vai olisiko aiheellista lähteä tunnustelemaan mahdollisuuksia fuusioitua johonkin suurempaan yhtiöön. Jessicalle raha kelpaa aina, joten Jessica ottaa toimeksiannon vastaan. Lisäksi Jessica arvioi, että selvityksen tekeminen antaa etulyöntiaseman hänen työnantajayhtiölleen siinä tapauksessa, jos kilpailija päätyy harkitsemaan fuusiota, joten tässä lyödään kaksi kärpästä yhdellä iskulla. Jessican mielestä on selvää, että toimeksiantaja on tietoinen hänen työsuhteestaan kilpailijayhtiöön, joten on tarpeetonta ja mautonta mainita siitä mitään erikseen. Jessica mainitsee työnantajalleen tekevänsä oma-aloitteisesti kilpailija-analyysiä ja selvitystä mahdollisesta yritysjärjestelystä LocalDwarf -vakuutusyhtiön kanssa, ja neuvottelee tästä itselleen bonuksen. Jessican yritystoimintahan ei työnantajalle kuulu, joten saamastaan toimeksiannosta Jessica ei mainitse. Tässä yhteydessä Jessican esimiehen esittämät näkemykset vakuuttavat Jessican siitä, että LocalDwarf on selvästi elinkelvoton yhtiö, joten vakuutuskannan analyysiä ei tarvitse tehdä kovin tarkkaan, kun lopputulos on jo selvä.

Jessica saa työtarjouksen verrattain tuoreelta vakuutusmarkkinoille tulleelta vakuutusyhtiöltä NewInsurerInTown, joka etsii uutta vastuullista aktuaaria eläkkeelle jäävän Vilma Varovaisen tilalle. Tämä markkinatulokas on saanut kyseenalaista mainetta hyvän vakuutustavan vastaisista menettelytavoista, ja huhu kertoo, että Vilman eläköitymisen taustalla ovat tämänkaltaiset epäselvyydet ja erimielisyydet yhtiö johdon kanssa. Useassa yhteydessä on esitetty huolia mm. yhtiön vastuuelan laskennan asianmukaisuudesta.

Koska tarjotun tehtävän palkka on suurempi ja titteli komeampi, ja lisäksi valvovan viranomaisen taholta on Jessicalle epävirallisesti vihjaistu, että nykyiseen työnantajaan tullaan mahdollisesti tekemään tarkastus aktuaaritoimeen, niin Jessica päättää irtisanoutua nykyisestä tehtävästään. Jessica ei ole katsonut tarpeelliseksi vaivata nykyisen yhtiönsä johtoa kertomalla viranomaisten ”ennakkovaroituksesta”. Koska Jessican työsopimus ei ole kovin huolellisesti tehty, Jessican irtisanomisaika on varsin lyhyt. Johdon pyynnöistä huolimatta Jessica ei suostu tekemään muuta kuin aivan pakolliset perehdyttämiset ja keskittyy irtisanomisaikanaan lähinnä antamaan suoranaista palautetta johdon ja organisaation uudistumiskyvyyttämyydestä.

Jessican siirryttyä uuden työnantajan palvelukseen viranomaisten tarkastuksessa Jessican aiempaan työnantajayhtiöön ilmenee, että viranomaisraportteja on vääristelty, koska uudet menetelmät ja järjestelmät eivät olekaan toimineet ja lukuja on suorastaan keksitty omasta päästä, koska niitä ei ole pystytty laskemaan.

Uudessa työnantajayhtiössä Jessica havaitsee, että yhtiö järjestelmällisesti rikkoo toiminnassa lakeja ja viranomaismääräyksiä, mitä pyritään peittelemään puoliksi tekaistuilla raporteilla ja laskelmilla. Erityisesti asiakkaiden etuuksia pyritään kaikin keinoin minimoimaan. Kun johto vihjaa, että arvostusta ja palkkaa saa lisää, jos pystyy luomaan yhtiölle kilpailuetua, Jessica selostaa eräitä aiemman työnantajansa myynti- ja markkinointikäytäntöjä, toki vain suullisesti ja väittäen, että kyse on vain hypoteettisista esimerkeistä, jotka eivät liity mihinkään todelliseen yhtiöön.

Arvioi Jessican toimintaa suhteessa aktuaariyhdistyksen eettisiin periaatteisiin.

- Hyvän yhteistyön vaatimus
- Raportointistandardit on hallittava
- Ei viestitty laskennan ongelmista
- Laskennan uudistaminen ei ollut asiantuntevaa ja huolellista
- Myös viranomaisnormit edellyttävät luotettavaa laskentaa, eli säännöksiä ei ole noudatettu
- Toimeksiannossa eturistiriita, ei tulisi ottaa vastaan
- Jos toimeksiannon kuitenkin ottaa vastaan, eturistiriitatilanne tulisi viestiä toimeksiantajalle
- Salassapitovelvollisuus voi estää informoinnin, mutta jälleen, sitä suuremmalla syyllä toimeksiantoa ei tulisi ottaa vastaan
- Kolmannen osapuolen näkemys vaikutti analyysiin
- Valehtelu oma-aloitteista selvityksestä, selvityksen käyttö toimeksiantajan edun vastaisesti
- Jätetty kertomatta tulevasta tarkastuksesta
- Raporttien vääristely säännösten vastaista

- Ei oltu yhteydessä edelliseen aktuaariin, vaikka aihetta olisi ollut
- Annettu uudelle työnantajalle edellisessä työsuhteessa saatuja luottamuksellisia tietoja
- Lainvastaiseen toimintaan osallistuminen uudessa yhtiössä
- Ammattikunnan mainetta ei tällä ole ylläpidetty

(10 p)

5.

Vakuutuksenottaja Jonne (yksityishenkilö) kävelee eräänä perjantai iltapäivänä Vakuutusyhtiö Tarmon konttoriin ostaakseen uuden henkilövakuutuksen (muu tapaturma ja sairaus) itselleen. Tarmon edustajalla on kiire viikonlopun viettoon ja vakuutus sopimukset tehdään saman tien. Tarmon edustaja myy vakuutuksen suoraan vain perussisältöisenä ja lähettää Jonnelle sähköpostilla linkin vakuutus sopimuksen ehtoihin.

- a) Kävellessään Tarmon konttorilta kotiin Jonne liukastuu ja hänen ranteensa murtuu. Onko Jonne oikeutettu hakemaan korvauksia juuri ostamastaan vakuutusturvasta?
- b) Seuraavana päivänä Jonne päättää aloittaa laskuhypyn harrastamisen (riippumatta murtuneesta ranteesta) ja ensimmäinen koehyppy päättyy murheellisesti; Jonnelta murtuu jalka. Jonne soittaa Tarmon korvauspalveluun, missä kerrotaan, että hän ei ole oikeutettu korvauksiin. Millä ehdoin Jonne voi katsoa kuitenkin olevansa oikeutettu korvauksiin?
- c) Seuraavalla viikolla Tarmon vakuutuskäsittelijä käy läpi edellisen viikon tekemisiään ja huomaa Jonnen ilmoittaneen jo kaksi vahinkoa. Tästä kauhistuneena Tarmon edustaja soittaa Jonnelle ja kertoo, että hänen vakuutuksensa ei ole enää voimassa ja sulkee puhelimen ennen kuin Jonne tajuaa mitä on edes käynyt. Millä ehdoin Jonnen vakuutus ei ole enää voimassa seuraavana päivänä?
- d) Sairaalasta muutaman kuukauden jälkeen kotiutunut Jonne löytää kuitenkin kotoaan henkilövakuutuksensa maksumuistutuksen, jonka hän maksaa saman tien (ja ajallaan). Maksumuistutuksessa kerrotaan, että Jonnen vakuutusmaksu on noussut 20%, koska hän on aiheuttanut niin paljon vahinkoja Tarmolle. Tulisiko Jonnen maksaa korotettu vakuutusmaksu mukisematta?
- e) Jonne kuitenkin loppujen lopuksi masentui sairaalassa sen verran, että päättää päivänsä oman käden kautta. Nyt Jonnen kuolinpesä huomaa, että henkilövakuutukseen oli liitetty pieni kuolemanvaravakuutus turva. Millä ehdoin Jonnen kuolinpesä on oikeutettu saamaan kuolemanvarakorvauksen Tarmolta?

(15 p)

Mallivastaus:

Jokaisesta alakohdasta saa maksimissaan 3 pistettä.

- a) VSL pykälä 11
- b) VSL pykälä 27, 28, 35, Vakuutusosoikeus (Hoppu & Hemmo) 4.1
- c) VSL pykälä 17 ja 17a
- d) VSL pykälä 20a
- e) VSL pykälä 47 ja 28

6.

Toimit vastavana matemaatikkona Henkivakuutusyhtiö Hengenvaara Oy:ssä. Yhtiöllä on toimilupa harjoittaa vakuutusluokkain henkivakuutusluokan 1 mukaisia henkivakuutuksia.

Yliopiston yrityshautomossa on kehitetty tuote, jota on ryhtynyt markkinoimaan start-up-yritys HyväUni Oy. Tuote on puhelimeen ladattava sovellus, joka arvioi unen pituutta ja sen laatua. Puhelin analysoi tiedot henkilön hengityksestä.

HyväUni Oy:n edustaja on esitellyt tuotetta yhtiön markkinointiyksikölle. Yksikkö on innostunut tuotteesta, koska lehdissä on ollut uutisia unen pituuden merkityksestä henkilön terveyteen ja jopa kuolinriskiin. Niinpä se on koemielessä myynyt kymmenelle henkilölle henkivakuutuksen, johon on liitetty lisävaluutusena turva pysyvän työkyvyttömyyden varalta. Turva on voimassa siihen asti, kun henkilö täyttää 65 vuotta. Markkinointiyksikkö on luvannut vakuutuksenottajille 50 %:n korotuksen sekä kuolemanvara- että pysyvän työkyvyttömyyden turvaan verrattuna yhtiön yleisesti myynnissä olevaan vastaavaan vakuutukseen, jos henkilö seuraa yöuntaan ja keskimääräinen yöuni kullakin kuukauden mittaisella seurantajaksolla on vähintään 7.5 tuntia ja yöuni voidaan arvioida hyvälaatuiseksi.

Et ole ollut aikaisemmin keskusteluissa mukana, mutta nyt sinut on kutsuttu kokoukseen, jossa keskustellaan tuotteen jatkosta. Markkinointiyksikkö haluaisi aloittaa varsinaisen myynnin ja myydä pysyvän työkyvyttömyyden turvaa itsenäisenä vakuutusena, jos vakuutuksenottaja näin haluaa.

Esitä kokouksessa kantasi seuraaviin asioihin:

- 1) Voiko yhtiö myöntää ylipäättään kuolemanvara- ja pysyvän työkyvyttömyyden vakuutuksia ja millä edellytyksillä? Mitä yhtiön tulisi mahdollisesti tehdä pystyäkseen myymään markkinointiyksikön suunnittelemaa vakuutuksia? Mitä lisätoimia tämä tuo yhtiölle toiminnan alkaessa ja sen jälkeen?
- 2) Miten mielestäsi turvan 50 %:n korotus on järjestettävissä ja mitä se tarkoittaisi? Pohdi asiaa toisaalta vakuutusmaksun alentamisen ja ylijäämän jakamisen näkökulmista.
- 3) Yhtiö on jo myynyt 10 vakuutusta. Voiko yhtiö irtisanoa vakuutukset ja millä edellytyksillä?
- 4) Onko vakuutuksen tuotekehitysprosessi mielestäsi täyttänyt lainsäädännön vaatimukset ja miksi? Pohdi myös sitä, mikä merkitys suunnitellun vakuutuksen kannalta on sillä, että vakuutus otetaan pitkälle ajalle.

vastaus

- 1) Voiko yhtiö myöntää ylipäättään kuolemanvara- ja pysyvän työkyvyttömyyden vakuutuksia ja millä edellytyksillä? Mitä yhtiön tulisi mahdollisesti tehdä pystyäkseen myymään markkinointiyksikön suunnittelema vakuutuksia? Mitä lisätöitä tämä tuo yhtiölle toiminnan alkaessa ja sen jälkeen?
Vakuutuslainsäädäntö s. 33, 36, 37 (VYL 1:15, 2:3)
- 2) Miten mielestäsi turvan 50 %:n korotus on järjestettävissä ja mitä se tarkoittaisi? Pohdi asiaa toisaalta vakuutusmaksun alentamisen ja ylijäämän jakamisen näkökulmista.
Vakuutuslainsäädäntö s. 76, 77 (VYL 13:1, 13:2)
- 3) Yhtiö on jo myynyt 10 vakuutusta. Voiko yhtiö irtisanoa vakuutukset ja millä edellytyksillä?
Vakuutuslainsäädäntö 293, 294, 298 – 300 (VSL 17, 17 a, 20 a)
- 4) Onko vakuutuksen tuotekehitysprosessi mielestäsi täyttänyt lainsäädännön vaatimukset ja miksi? Pohdi myös sitä, mikä merkitys suunnitellun vakuutuksen kannalta on sillä, että vakuutus otetaan pitkälle ajalle.
Vakuutuslainsäädäntö 140, 141 (Laki vakuutusten tarjoamisesta 42)

7.

Finanssivalvonta on tehnyt Henkivakuutusyhtiö Elinaikaan Solvenssi II -vastuuvelan tarkastuksen. Tarkastuksessa Finanssivalvonta analysoi myös laskennan taustalla olevia tietoja. Tarkastuksessa selvisi, että yhtiöllä on seuraavat tietokannat:

- uusia sijoitussidonnaisia vakuutuksia 23.000 kpl
- vanhoja perustekorkoisia vakuutuksia 5.000 kpl
- vanhoja puhtaita kuolemanvaravakuutuksia 1.000 kpl
- vanhoja loppuun maksettuja kuolemanturvavakuutuksia, joihin liittyy erilaisia sairauskulu- ja työkyvyttömyysvakuutuksia 800 kpl

Yhtiö on laskenut Solvenssi II -vastuuvelan käyttäen tietoja sijoitussidonnaisista vakuutuksista ja noin 4.500 perustekorkoisesta vakuutuksesta, joista tiedot ovat helposti saatavissa. Loppujen perustekorkoisten vakuutusten eli noin 500 vakuutuksen, joiden laskenta olisi vanhojen laskuperusteiden takia hankalaa, vastuuelka on arvioitu samaksi kuin kirjanpidollinen vastuuelka. Yhtiön mukaan puhtaiden kuolemanturvavakuutusten tiedot on talletettu vain vanhoihin käsin ylläpidettyihin kortteihin eivätkä näiden riskit ole suuria, joten niitä ei ole laskennassa otettu huomioon. Sairauskulu- ja työkyvyttömyysvakuutusten korvaukset on arvioitu edellisen vuoden korvausmenon mukaan.

Finanssivalvonta on tulkinnut, että vastuuelan laskennassa käytettävät tiedot eivät ole täydellisiä, tarkkoja eivätkä asianmukaisia, ja on edellyttänyt, että yhtiö korjaa laskentaprosessejaan tältä osin. Yhtiö ihmettelee Finanssivalvonnan tulkintaa, koska yhtiön mielestä se on kuitenkin approksimoinut tietoja, ja sitä, miksi Finanssivalvonta tulkitsee laskennassa käytettävien tietojen laatuvaatimukset sitoviksi.

Tentin liitteenä on tehtävän kannalta eräitä olennaisia otteita seuraavista säädöksistä:

- Solvenssi II -direktiivi
- vakuutusyhtiölaki
- komission delegoitu asetus Solvenssi II -direktiivin täydentämisestä
- Finanssivalvonnan määräys- ja ohjekokoelman Solvenssi II -ohjeiden I osa
- EIOPA:n antamat vakuutusteknisen vastuuelan arvostamista koskevat ohjeet

- 1) Selosta lyhyesti EU-säädösten ja niiden säätämisen prosessi ja miten ne on implementoitu suomalaisen oikeusjärjestelmään. Ovatko ko. säädökset sitovia ja millä tavalla?
- 2) Arvioi Elinajan laskennassa käytettävien tietojen täydellisyyttä, tarkkuutta ja asianmukaisuutta säädösten pohjalta. Koska säädökset ovat liitteenä, tulee käyttää tarkkoja säädösviittauksia (esimerkiksi artikla/pykälä).
- 3) Mikä on aktuaaritoiminnan rooli tietojen laadunvarmistuksessa?

(15)

- 1) Selosta lyhyesti EU-säädösten ja niiden säätämisen prosessi ja miten ne on implementoitu suomalaisen oikeusjärjestelmään. Ovatko ko. säädökset sitovia ja millä tavalla?

Vakuutusoppi: 127 – 129

Tehtävään olisi löytänyt osin vastauksia/viitteitä myös liitteenä olevasta materiaalista.

- 2) Arvioi Elinajan laskennassa käytettävien tietojen täydellisyyttä, tarkkuutta ja asianmukaisuutta säädösten pohjalta. Koska säädökset ovat liitteenä, tulee käyttää tarkkoja säädösviittauksia (esimerkiksi pykälä).

Tehtävä oli nk. ”soveltava tehtävä”. Tehtävässä edellytettiin sen analysointia, mitä ohjeita ja määräyksiä tuli soveltaa tapaukseen (samasta asiasta saattoi olla määräyksiä/ohjeita eri tasoilla). Olennaista oli viitata ao. säädöskohtiin ja soveltaa sitten säännöksiä. Säädösten sanatarkka kopiointi ei ollut tarpeen, koska ne olivat liitteenä.

Ks. tehtävän liitteenä oleva materiaali

- 3) Mikä on aktuaaritoiminnan rooli tietojen laadunvarmistuksessa?

Ks. tehtävän liitteenä oleva materiaali (Huom! ”tietojen laadunvarmistus”)

Myös tässä tehtävässä oli tarkoitus soveltaa määräyksiä ja ohjeita eri tasoilla.

8.

a) Kemijärvellä asuva lukiolainen Teemu on juuri saanut ajokortin. Tämä ei ole ainoa muutos Teemun elämässä: kitaraa rimputteleva Teemu oli perustanut luokkakavereidensa kanssa punkbändin, joka oli pitkän pohdinnan jälkeen saanut nimekseen *Arktinen sirkkeli*. Rumpaliksi yhtyeeseen on houkuteltu rinnakkaisluokkalainen Tiina. Tiinalla ei kuitenkaan ollut rumpuja, eikä hän sellaisia koskaan ennen ollut soittanut, mutta jälkimmäistä seikkaa voitaneen pitää yhtyeen musiikkigenre huomioiden jopa positiivisena asiana.

Tiinan vanhemmat suostuvat mielellään rahoittamaan käytettyjen rumpujen hankinnan Tiinalle. He salaa toivovat, että uuden harrastuksen myötä Tiina luopuisi vanhempien vaarallisena pitämästä hiihtoharrastuksestaan. Vanhempien mielestä hiihtopiireissä pyörimiseen liittyy riski ajautua vanhempien vaarallisena pitämän Hemoheisin käyttäjäksi.

Sopiva käytetty rumpusetti löytyi Rovaniemeltä. Teemu kinesi enoltaan Veikolta lainaksi autoa. Veikko suostui, vaikka olikin enemmän haitarimusiikin kuin punkin ystävä.

Teemu ja Tiina lähtivät rumpuja hakemaan. Paluumatkalla Teemu kuitenkin ajoi, kenties yhtyeen toiminnan edistymisestä innoissaan, kärkikolmion takaa Rovaniemeltä Kemijärvelle kesämökilleen matkalla olleen rovaniemeläispariskunnan Reija ja Riitan auton eteen. (Siis Teemu rikkoi liikennesääntöjä.) Reijan ja Riita auto osui Teemun kuljettaman ajoneuvon oikeaan kylkeen.

Sekä Reija että Riita loukkaantuivat onnettomuudessa, lisäksi Reija silmälasit rikkoantuivat. Heidän autonsa vaurioitui niin, että sen korjaaminen kesti viikon. Mökille tarkoitetut eväät levisivät pitkin autoa ja ne jouduttiin heittämään pois. Auton kytkettynä ollut vanha peräkärri vaurioitui niin pahoin, että sitä ei enää kannattanut korjata.

Myös Teemu loukkaantui onnettomuudessa, mutta ei niin pahasti kuin pahimmin vahingoittunut Tiina. Lisäksi Tiinan ohimoon tuulleesta haavasta valunut veri tarveli Tiinan päällä olleet ykkösasusteet, Ramones-paidan ja nahkatakkin, käyttökelvottomiksi. Myös auton takaosassa ollut Tiinan juuri hankittu rumpusetti hajosi herkimmiltä osiltaan.

Veikon auton oikea kylki kärsi vakavia vaurioita, autoa ei kannattanut enää korjata.

Yksi tien varrella ollut liikennemerkki jouduttiin uusimaan Reijan ja Riitan auton osuttua siihen.

Kaikki loukkaantumiset ovat sen verran lieviä, että kaikki selvisivät tapahtumasta loppujen lopuksi enimmillään kahdella terveyskeskusreissulla.

Oletetaan, että kaikkien edellä mainittujen vakuutusasiat ovat kunnossa. Mikä on liikennevakuutukseen sovellettavan vakuutuslainsäädännön perusteella edellä kerrottujen vahinkoja kärsineiden ja muiden asianosaisten tilanne tämän onnettomuuden jälkeen.

b) entä miten tilanne kohdassa a) muuttuisi, jos Teemu olisi, kenenkään muun tietämättä, napannut Veikon auton käyttöönsä ilman Veikon lupaa.

c) mikä olisi tilanne kohdassa a) silloin, jos Teemun kuljettama auto olisi Teemun oma, mutta Teemu olisi unohtanut hankkia sille liikennevakuutuksen.

(15 p)

Vastaus:

a)

Riita ja Reija:(lähes) kaikki korvataan (Hoppu & Hemmo, s. 343): vammat (sairaanhoitokulut, H&H, s. 347), silmälasit ja eväät (H&H, s. 353), auton korjaus ja seisonta-aika (H&H s. 353), peräkärri (käypä arvo, H&H, s. 353), auton mahdollista arvonalennusta ei kuitenkaan korvata (H&H, s. 353)

Tiina: korvataan vammat (sairaanhoitokulut, H&H, s. 347) ja vaatteet (H&H, s. 353), rumpuja ei korvata (H&H, s. 355)

Teemu: vammat korvataan (sairaanhoitokulut, H&H, s. 347)

Veikko: autoa ei korvata liikennevakuutuksesta (H&H, s. 355), (vahinkohistoriaan tulee ikävä merkintä, mutta siitä H&H ei kerro mitään)

Liikennemerkki: korvataan (H&H, s. 353)

Vakuutusyhtiö, jossa Veikon liikennevakuutus on: maksaa edellä luetellut korvaukset (H&H, s. 361)

b)

Riitta & Reija, liikennemerkki, Veikko ja Tiina: kuten a)

Teemu: korvataan vain erityisestä syystä (H&H, s. 361)

Vakuutusyhtiö: maksaa edellä luetellut korvaukset (H&H, s. 361), takautumisoikeus Teemua kohtaan (H&H, s. 364) (voimassa olevan lain mukaan; ei takautumisoikeutta)

c)

Riitta & Reija, liikennemerkki ja Tiina: kuten a)

Teemu: ei korvata mitään, joutuu maksamaan Liikennevakuutuskeskuksen määräämän korotetun vakuusmaksun (H&H, s. 357-358) (voimassa olevan lain mukaan: vakuutusmaksua vastaava maksu ja laiminlyöntimaksu, Valtiokonttori määrää, maksetaan Liikennevakuutuskeskukselle)

Liikennevakuutuskeskus: maksaa edellä luetellut korvaukset ja saa Teemulle määrätyn maksun (H&H, s. 357-358) (voimassa olevan lain mukaan: määrättyt maksut). Teemun autoa ei korvata (H&H, s. 357-358).